

Чоловік і жінка є однією субстанцією і доповнюють одне одного

Під час генеральної аудієнції 22 квітня Папа Франциск закликав віднайти значення міцного союзу між жінкою і чоловіком, здатного надати новому поколінню захист від зневіри та байдужості. Папа відмітив, що завдання всіх християн полягає в тому, щоб повернути втрачену честь подружжю й родині.

18.07.2015

Любі брати й сестри! У попередній катехезі про сім'ю я зосередився на біблійній розповіді, в якій ідеться про створення людини. У першому розділі Буття написано: «І створив Бог людину на свій образ; на Божий образ створив її; чоловіком і жінкою створив їх» (Бут 1, 27). Сьогодні мені хотілося б завершити роздуми над історією, яку ми знаходимо в другому розділі Біблії. Тут ми читаємо, що Господь, після того як створив небо і землю, «утворив чоловіка з земного пороку та вдихнув у нього віддих життя, і чоловік став живою істотою» (Бут 2, 7). Це було завершення творення. Але чогось не вистачало. Пізніше Бог оселив чоловіка в Едемському саду, «щоб він доглядав його» (Бут 2, 15).

Святий Дух, який надихнув усе Святе Письмо, в якусь хвилину представляє нам чоловіка одного – йому чогось не вистачає, – без жінки. Висловлюється думка Бога, майже почуття Бога, Який дивиться на людину, спостерігає за Адамом у саду: він є вільним, господарем, але самотнім. І Бог зауважує, що «це не добре», це схоже на відсутність єдності, йому не вистачає єднання, повноти. «Не добре, - каже Бог і додає, - створю йому допомогу, відповідну для нього» (Бут 2, 18).

Пізніше Бог проводить перед людиною всіх звірів, і чоловік дає кожному з них ім'я – ще один прояв господарювання людини над творінням – але в жодній тварині людина не знаходить подібної собі. Чоловік продовжує бути один, самотній. І коли врешті-решт Бог дає жінку, чоловік з радістю визнає у ній - і

лише в ній - частину себе: «Це справді кістка від моїх костей і тіло від мого тіла» (Бут 2, 23).

І зрештою, є прояв відтворення, взаємність. Коли людина - мені здається, що це гарний приклад, щоб добре зрозуміти вище сказане - подає руку іншій людині, вона повинна мати її, іншу особу, перед собою: якщо хтось подає руку й нікого немає, - рука так і залишається однією, без відповіді, їй не вистачає взаємності. Так було і з першим чоловіком, йому не вистачало чогось, щоб досягти повноти, йому не вистачало взаємності. Жінка не є «копією» чоловіка, вона є плодом безпосереднього акту Божого творення. Образ «ребра» ні в якому разі не виявляє меншовартості або підпорядкованості, навпаки, чоловік і жінка є однією субстанцією і доповнюють одне

одного. Їм також притаманна ця взаємність. Власне сам факт, згідно розповіді, що Господь творить жінку, поки чоловік спить, вказує на те, що вона ні в якому разі не є людським творінням, але Божим. І наголосимо на ще одному: щоб знайти жінку - і можемо сказати, щоб віднайти любов у жінці, - чоловік спочатку має мріяти про неї, щоб потім знайти її.

Довіра Бога до жінки й чоловіка, яким він дає у володіння землю, є щедрою, повною, безпосередньою. Але саме тут лукавий вселяє в їхній розум підозру, недовіру і зневір'я. І врешті-решт, чиниться непослух щодо заповіді, яка їх захищала й оберігала. Чоловік і жінка віддаються ілюзії всемогутності, яка все заражає і руйнує гармонію. Всі ми часто переживаємо цю дисгармонію всередині нас.

Гріх породжує зневір'я і розлад між чоловіком і жінкою. Їхні стосунки пошкоджені безліччю форм жорстокого поводження і зневаги, оманливою спокусою і принизливою зверхністю, які набувають драматичних і нещадних наслідків. Подумаймо про негативний слід, який залишили патріархальні культури. Згадаймо ті численні прояви мачізму, де жінка сприймалася як об'єкт другої категорії. Замислимося над використанням та торгівлею жіночим тілом у сучасній культурі мас-медіа. Згадаймо також епідемію зневір'я, скептицизму й навіть ворожості, яка розповсюджується в нашій культурі. Недовіру можна зрозуміти, зокрема, в контексті стосунків між чоловіком та жінкою. Водночас маємо оберігати інтимність єдності та гідність відмінності.

Якщо ми не віднайдемо значення цього союзу, здатного надати новому поколінню захист від зневіри та байдужості, діти приходитимуть у світ, закоріненими в цій недовірі вже від материнського лона. Соціальне знецінення міцного й живого союзу між чоловіком і дружиною є однозначною втратою для всіх.

Ми маємо повернути втрачену честь подружжю й родині! І Біблія нам каже одну дуже гарну річ: коли чоловік знаходить жінку, вони знаходять одне одного, - і тоді чоловік має залишити щось, щоб знову віднайти її в повноті. І тому залишить чоловік батька свого і матір свою, щоби продовжувати шлях із нею. Це ж чудово! Це означає почати новий шлях. Чоловік цілком є для жінки і жінка - для чоловіка.

Таким чином, оберігати союз між жінкою і чоловіком, захищати подружній зв'язок - навіть якщо ми зранені й грішні, заплутані та принижені, пригноблені й непевні - для нас християн є покликанням, яке захоплює і зобов'язує. У самій розповіді про створення світу і про гріх наприкінці нам представлено неперевершений образ: «І зробив Господь Бог Адамові та його жінці одежу зі шкури й одягнув їх» (Бут 3, 21). Це прояв ніжності у стосунку до цієї пари, прояв милосердя, яке зачаровує нас: ніжність Бога до чоловіка й жінки. Це є образом батьківської опіки. Бог піклується і дбає про вершину свого творіння.

dev.opusdei.org/uk-ua/article/cholovik-i-zhinka-ie-odniieiu-substantsiieiu-i-dopovniuiut-odne-odnogo/ (07.08.2025)